

УДК 378.016:81'243

Наталія Борисова

ORCID iD: orcid.org/0000-0003-2902-106X

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри іноземної філології, перекладу та методики навчання

ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний

університет імені Григорія Сковороди»,

вул. Сухомлинського, 30, 08400, м. Переяслав-Хмельницький, Україна,

natalieborysova@gmail.com

МЕНТАЛЬНИЙ ЛЕКСИКОН В ПРОЦЕСІ ОВОЛОДІННЯ СТУДЕНТАМИ ІНОЗЕМНИМИ МОВАМИ

У статті розкривається ментальний лексикон та його роль в процесі оволодіння іноземними мовами. Наголошено, що успішність інішомовного спілкування значною мірою визначається рівнем володіння лексичними навичками, який забезпечує здатність студентів розуміти та вживати в потрібній ситуації відповідні лексичні одиниці.

Наголошено, що для успішного оволодіння іноземною мовою студенти повинні володіти лексичною, граматичною, а також комунікативною компетентностями. Щодо навчання лексики це означає знайти елементи в ментальному лексиконі, щоб співвіднести з ними нові лексичні одиниці.

Розглянуто прийоми запам'ятовування лексичних одиниць (метод ключового слова, прийом loci, система «слів-вішаків», словесні сім'ї тощо), що беруть участь у формуванні інішомовних лексичних навичок. Зазначено, що ментальний лексикон пов'язаний зі здатністю студентів зберігати у власній пам'яті і своєчасно вилучати з неї певну кількість потрібних слів у процесі постійного спілкування.

Ключові слова: ментальний лексикон, іноземні мови, лексика, пам'ять, мнемонічні прийоми.

В статье раскрывается ментальный лексикон и его роль в процессе овладения иностранными языками. Важными подходами к сохранению и доступу к значению слова в ментальном лексиконе есть ассоциативный, параметрический, ситуативный и прототипический подходы.

Отмечено, что для успешного овладения иностранным языком студенты должны владеть лексической, грамматической, а также коммуникативной компетенциями. При обучении лексики это значит найти элементы в ментальном лексиконе, чтобы соотнести с ними новые лексические единицы.

Рассмотрены приемы запоминания лексических единиц (метод ключевого слова, прием loci, система «слов-вешалок», словесные семьи

и т.д.), которые принимают участие в формировании иноязычных лексических навыков. индивида во время запоминания лексических единиц. Отмечено, что ментальный лексикон связан со способностью студентов хранить в собственной памяти и своевременно изымать из нее определенное количество нужных слов в процессе постоянного общения.

Ключевые слова: ментальный лексикон, иностранные языки, лексика, память, мнемонические приемы.

The article reveals mental lexicon and its role in a process of students' mastering foreign languages. It is emphasized that successful foreign language communication is largely determined by a level of lexical skills that provides students with an ability to understand and use appropriate lexical units in a proper situation. It is noted that a basis of a structure of human vocabulary is given by an associative and verbal network, which acts as a way of representing linguistic consciousness and means of access to a full scope of encyclopaedic and linguistic knowledge stored in memory and accompanied by emotional impressions and a system of rules and evaluations that are superimposed on knowledge. Important approaches to preservation and access to the meaning of the word in the mental lexicon are associative, parametric, situational, and prototype approaches.

It is stressed that students must have lexical, grammatical, and also communicative skills for successful acquisition of a foreign language. The formation of the first one consists in a formation and consolidation in consciousness (mental lexicon) of a student of stable associative connections between a sound (graphic) shape of foreign language lexical units (words, stable phrases) and their conceptual content. As for vocabulary learning, this means finding elements in a mental vocabulary to relate them with new lexical units.

The processes of memory and mnemonic methods of memorizing lexical units are considered (the key word method, a technique of loci, a system of «words-hangers», verbal families, etc.) involved in a formation of foreign language lexical skills. The processes that occur in the mental space of the individual during the memory of the lexical units are described. The role of mnemonic methods of memorizing lexical units among students is determined and proved. It is noted that the mental vocabulary is related to the ability of students to keep in their own memory and to withdraw from it a certain number of necessary words in the process of constant communication.

Key words: mental lexicon, foreign languages, vocabulary, memory, mnemonic techniques.

Постановка проблеми. Англійська мова на сьогодні є засобом міжкультурної комунікації, яка надає студентам змогу академічної мобільності. Проте ця можливість вимагає вміння спілкуватися, що

вимагає значного лексичного запасу, який здатен забезпечити потрібні сфери іншомовної комунікації в процесі різноманітної діяльності. У цьому контексті великого значення набуває вивчення студентами лексики, оскільки успішність іншомовного спілкування значною мірою визначається рівнем володіння лексичними навичками, який забезпечить здатність студентів розуміти та вживати в потрібній ситуації саме ту лексичну одиницю, яка точно передає висловлену думку.

Вивчення поняття ментальний лексикон та його роль в процесі оволодіння іноземними мовами є актуальною. Тому доцільним є ознайомлення з ментальним лексиконом, який досліджувався лінгвістами по всьому світу, проте тлумачився по-різному.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. А. Баранов, Д. Добровольський під лексиконом розуміють індивідуальний словниковий склад, а Д. Керролл – репрезентації слів у довготривалій пам'яті людини, сховище слів у пам'яті людини, пам'ять слів тощо. О. Кубрякова та О. Селіванова розглядають це поняття як мовну компетенцію людини. Сучасним дослідженням лексикону займалися Т. Доценко, О. Гапченко, Н. Золотова, О. Кубрякова, І. Овчиннікова, О. Селіванова, О. Снитко та ін.

У статті розглянемо процеси та прийоми запам'ятовування, вивчення яких сприятиме розв'язанню проблем ефективного засвоєння іншомовної лексики; охарактеризуємо процеси, що відбуваються в ментальному просторі індивіда під час запам'ятовування лексичних одиниць; визначимо роль мнемонічних прийомів у процесі запам'ятовування лексичних одиниць у студентів.

Метою статті є обґрунтування поняття ментальний лексикон та ознайомлення з його роллю в процесі оволодіння іноземними мовами.

Методи та методики дослідження. Методи дослідження добиралися відповідно до проблематики статті, зокрема, описовий, зіставний, чи порівняльний, а також зверталася увага до системного аналізу.

Виклад основного матеріалу. Ментальний лексикон розглядають як складник мовної компетенції людини, який містить знання словникового складу мови й зафіксованих за формами номінативних одиниць смислів, які репрезентують інтеріоризовані у свідомості об'єкти та явища дійсності й концептуальну структуру внутрішнього рефлексивного досвіду (Селіванова, 2010: 380).

О. Кубрякова стверджувала, що лексикон – це система, яка відображає в мовній спроможності знання про слова й еквівалентні їм одиниці та виконує складні функції, пов'язані як зі словами, так і зі структурами репрезентації енциклопедичних знань, що стоять за ними (Кубрякова, 1996: 97–99). О. Снитко ментальний лексикон називає внутрішнім лексиконом, проте О. Кубрякова та інші наголошують на їх не тотожності.

У лінгвістичних дослідженнях вказується, що існують: лексикон для слухання (організований за звуковим принципом), лексикон для говоріння (організований на основі значень), лексикон для читання тощо.

О. Залевська зазначає, що лексикон – це функціональна динамічна система, яка самоорганізується внаслідок постійної взаємодії між процесом переробки й упорядкування мовленнєвого досвіду та його продуктами (Селіванова, 2010). Такого значення притримуються і Т. Доценко, Н. Золотова, О. Кубрякова, І. Овчиннікова, О. Снитко та ін.

О. Гапченко зауважує, що індивідуальний лексикон характеризується певною внутрішньою організацією одиниць, особливістю якої є системність: лексикон індивіда – це системне психо-вербальне утворення, куди крім слова входять пов'язані з ним зорові враження, які можуть інтегруватися у складні розумові образи. Зберігання знань в оптимальних для використання формах репрезентації, їх упорядкованість визначаються складною конфігурацією асоціативних зв'язків. Системність організації лексикону досягається за рахунок того, що мовна одиниця включається в мережу зв'язків і відношень між словами і продуктами попереднього досвіду (Гапченко, 2013).

Варто нагадати, що існує короткотривала (або робоча) і довготривала пам'ять. А також її поділяють на моторну (рухову), емоційну (пам'ять почуттів), образну і словесно-логічну. Тут словесна пам'ять протиставляється всім іншим видам. Г. Міллер зазначав, що короткотривала пам'ять обмежена кількістю одиниць, які вона втримує впродовж одиниці часу. За його вимірами – це 72 слова (Miller, 1956). Довготривала пам'ять – утримує інформацію під час її опрацювання, її обсяг можна збільшити за допомогою повторення.

Становлення мовленнєвих навичок людини було б неможливим без існування особливої внутрішньої структури, за допомогою якої слова сприймаються, зберігаються й відтворюються у мовленні. Такою внутрішньою структурою є лексикон особистості або індивідуальний чи внутрішній лексикон.

О. Гапченко зазначає, що основа структури лексикону людини задається асоціативно-вербальною мережею, яка виступає способом репрезентації мовної свідомості й засобом доступу до єдиного інформаційного тезаурусу – повного обсягу енциклопедичних і мовних знань, що зберігаються пам'яттю і супроводжуються емоційними враженнями та системою норм і оцінок, які накладаються на знання. Такий підхід дозволяє розглядати індивідуальний лексикон особистості як динамічне ментальне утворення зі специфічною організацією одиниць (Гапченко, 2013).

Варто зазначити, що для успішного оволодіння іноземною мовою студенти повинні володіти лексичною, граматичною, а також комунікативною компетентностями. Ментальний лексикон – це утворення та закріплення в осіб-приймачів стійких асоціативних зв'язків

між звуковою (графічною) оболонкою іншомовних лексичних одиниць (слів, стійких словосполучень).

Для засвоєння лексичного матеріалу варто користуватися аналізом, синтезом, порівнянням, узагальненням. Спочатку потрібно проаналізувати новий матеріал на стадії презентації, а потім вже її відпрацювати. Далі слід закріплювати матеріал на вправах, щоб досягти автоматизму, тому варто виконати велику кількість подібних завдань. У кінцевому результаті вже потрібно звертатися до свідомого ставлення студентів до нового матеріалу.

Отже, перший етап презентації нових лексичних одиниць повинен надати поштовх до їх подальшого засвоєння. Тобто потрібно зацікавити студентів і зосередити їх увагу на закріпленні, а пізніше на повторенні лексики, використавши пошук синонімів і антонімів, чи узагальнюючого поняття, складання асоціограм тощо.

Засвоєння іншомовної лексики студентами в умовах відсутності природного мовного оточення проходить як процес засвоєння іноземної мови на основі рідної мови. При цьому іншомовні лексичні одиниці не обов'язково мають засвоюватися в зростаючому порядку. Одночасно відбувається повторення вивченого. Тим, хто вивчає нове, властиво забувати частину раніше засвоєного матеріалу. Таке забування є природним фактом навчання. Процес засвоєння іншомовної лексики включає і вивчення, і забування до тих пір, поки слово «закріпиться в пам'яті».

Звичайно, забування відбувається навіть із засвоєною лексикою, якщо нею не користуватися протягом певного часу. Рівень забування не залежить від рівня володіння мовою студента. Тобто студенти з вищим рівнем знань будуть забувати приблизно таку саму кількість знань, як і студенти з нижчим рівнем знань. Це, у свою чергу, означає, що студенти старших курсів будуть втрачати відносно менше лексичних одиниць, ніж студенти молодших курсів.

Доведено, що більшість забування відбувається протягом перших двох років навчання. У зв'язку із цим необхідно організувати повторення, яке слід застосувати не лише одразу після засвоєння, але й через певний час (тиждень, місяць тощо). Тому, що доведено, що чим більший проміжок між введенням лексичної одиниці, тим більше ймовірності її згадати. Проте абстрактні поняття слід повторювати частіше, ніж конкретні.

Метою навчання іншомовної лексики є перенесення лексики з короткотривалої пам'яті, в довготривалу. Це означає віднайти елементи в ментальному лексиконі, щоб співвіднести з ними нові лексичні одиниці.

Таке завдання слід виконати наступним чином: згрупувати нові слова з уже відомими, які схожі за певними ознаками. Нове слово можна помістити зі словом з однаковим значенням (*borrow > lend, loan*), скориставшись прийомом семантичного мапування, схожою звуковою

структурою (*rank > tank, bank, prank*), словами, які починаються з однакових літер (*income > invest, indeed, industry*), чи згідно з іншими параметрами. Проте, перевагу слід віддавати схожості за значенням. Це пояснюється тим, що старі слова вже закріплені в пам'яті, а прикріплення до них нових збільшує ймовірність їх запам'ятати (Борщовецька, 2014).

Отже, для ефективнішого навчання іншомовної лексики доцільно презентувати лексичні одиниці через асоціації. Лінгвістами і методистами виділені такі прийоми для запам'ятовування, що сприятимуть ефективному опануванню лексики. Тут виділимо метод ключового слова, прийом *loci*, систему «слів-вішаків» тощо. Варто перейти до їх розгляду.

Метод ключового слова – вивчення іншомовної лексичної одиниці шляхом асоціації її з відповідним еквівалентом у рідній мові особливим способом. Наприклад, при засвоєнні слова «*helicopter*» – «*гелікоптер*» студент уявляє вертоліт.

Проте використання такого прийому показує негайний виклик слова з пам'яті, причому існують численні випадки, де такий метод зумовлює запам'ятовування слова і в графічному образі, як з прикладом, наведеним вище. Слова «*helicopter*» і «*гелікоптер*» мають по 10 літер і схожі звуки, що зніматиме важкість у запам'ятовуванні в написанні слова. Характерними рисами цього методу є конкретні слова, за допомогою яких студент може створити образ цього слова. Ключові слова можуть бути запропоновані самими студентами або викладачами.

В основі прийому *loci* лежить факт операції за допомогою «когнітивних карт», які легко відновлюються в пам'яті. Це можуть бути предмети у знайомій кімнаті, події в добре відомій історії тощо. Щоб запам'ятати слово, варто створити його зоровий образ і помістити його на одну з траєкторій в уявній постановці. Повернення цих лексичних одиниць у пам'ять відбувається без усяких зусиль при відновленні всієї постановки. Експериментальними дослідженнями доведена висока ефективність застосування цього прийому у процесі вивчення іншомовної фахової лексики.

Система «слів-вішаків» або списку «вішаків» має декілька різновидів. Студент вивчає певну кількість слів, які слугують йому «вішаками» з «розвішаними» на них потрібними для запам'ятовування словами. Зокрема, студент вивчає пари, які римуються, наприклад: *one is a fun, two is a four, three is a free...* тощо. Після такого засвоєння, на ці «вішаки» необхідно розвісити слова, що підлягають запам'ятовуванню. Чим дивнішим буде цей зв'язок, тим ефективнішим буде процес запам'ятовування.

Спільні риси системи «слів-вішаків» і прийому «*loci*» полягають у тому, що обидва слугують для закріплення послідовності та покращення запам'ятовування.

Презентація лексики в словесних сім'ях (*word families*) є ще одним зі згаданих прийомів запам'ятовування. Однокореневі слова групуються

за асоціаціями. Проте значення цих слів може дещо відрізнятись. Таке групування допоможе студентам запам'ятати їх загальне значення. Це можна зробити за допомогою складання списку такої словесної сім'ї (з дефініціями для кожної лексичної одиниці) і представлення його перед текстом, як наприклад: *history, historic, historical, unhistoric, unhistorical* – або наведенням таких словесних сімей перед кожною частиною тексту, де вони зустрічаються.

На етапі введення нової лексики ще потрібно згадати про такий прийом запам'ятовування як метод зв'язків, коли нові слова об'єднуються в єдину цілісну структуру, яка виступає опорою для тексту таким чином, щоб скласти розповідь. Зауважимо, що така побудова розмереженої системи зв'язків є важливою умовою оволодіння іншомовною лексикою. Тому студенти можуть відтворити текст запам'ятавши новий лексичний матеріал.

Ще існує метод когнітивного картування (*mind maps*), який реалізується у процесі навчання іноземної мови через використання інтелектуальних карт. Процеси, які використовуються і включаються у формування продуктивних та рецептивних лексичних навичок, мають беззаперечний вплив на формування когнітивного образу іншомовного слова, на вміння швидко і точно вибирати правильне значення слова з кількох відповідно до ситуації, на вміння комбінувати лексичні одиниці між собою з урахуванням лексичних і граматичних правил, на вирішення мовленнєвих завдань у різних видах спілкування.

Варто розглянути етапи, завдяки яким здійснюється засвоєння лексичного матеріалу:

I етап – автоматизація дій студентів з новими лексичними одиницями на рівні слів, словосполучень і речень;

II етап – автоматизація дій студентів з новими лексичними одиницями на рівні речень та надфразових єдностей;

III етап – етап удосконалення навичок.

На першому етапі ознайомлюють студентів зі звуковим і графічним образом лексичних одиниць, з їх семантичними особливостями, сполучуваністю лексичних одиниць та морфологічними правилами. На цьому етапі виконуються рецептивно-репродуктивні вправи на імітацію лексичних одиниць, коли для навчання фахової лексики переважно використовують не комунікативні, а індивідуальні вправи зі слуховими та зоровими формальними опорами. Вони не лише повідомляють значення нових лексичних одиниць, а сприяють первинному закріпленню лексики і встановлюють зв'язки з іншими аспектами мови (граматикою, фонетикою), що має велике значення в умовах немовного вищого навчального закладу, оскільки дозволяє ощадливо використовувати навчальний час (Борисова, 2011).

На другому етапі відпрацьовуються різні операції, які складають основу функціонування комплексних дій для опанування лексичною

навичкою. Тут виконуються вправи на вибір лексичних одиниць із семантичного простору адекватного задуму висловлювання, на семантично обумовлене комбінування лексичних одиниць, розгортання і редукцію ситуативних висловлювань, ситуативно адекватні заміни. За своїм характером такі вправи є умовно-комунікативними, зі слуховими та зоровими формальними й змістовими опорами і передбачають наявність мовленнєвого завдання і мовленнєвої ситуації (Борисова, 2011).

На третьому етапі лексична навичка удосконалюється, виконуються вправи на вживання лексичної одиниці у словосполученнях і реченнях, а також вправи, які забезпечують плавний перехід від удосконалення лексичних навичок до розвитку мовленнєвих умінь. Усі вправи, які виконуються на цьому етапі – є комунікативними, з мінімальним керуванням, призначені для індивідуальної та парної роботи, зі змістовими опорами або без опор. Вони передбачають наявність ситуації і мовленнєвого завдання (Борисова, 2011).

Висновки та перспективи подальших розвідок. Ментальний лексикон пов'язаний зі здатністю студентів зберігати у власній пам'яті і своєчасно вилучати з неї певну кількість потрібних слів у процесі постійного спілкування. Тому потрібно не лише вивчати нові іншомовні лексичні одиниці, а й повторювати раніше вивчені. Отже, для ефективнішого навчання іншомовної лексики доцільно презентувати лексичні одиниці через асоціації або використовувати метод ключового слова, прийом Іосі, систему «слів-вішаків» тощо. У наступних дослідженнях варто приділити увагу саме методам та прийомам, які сприятимуть кращому засвоєнню студентами іншомовного лексичного запасу.

Список використаних джерел

1. Борисова Н. В. Навчання англійської фахової лексики майбутніх підприємців. Сучасні економічні перспективи в умовах сталого розвитку: збірник матеріалів V Всеукраїнської науково-практичної конференції (22 квітня 2011 р.). Кіровоград, 2011. С. 199–206.
2. Борщовецька В. Д. Когнітивні основи навчання іншомовної фахової лексики. Науковий вісник кафедри Юнеско КНЛУ. Серія Філологія. Педагогіка. Психологія, 2014. Випуск 29. С. 204–209.
3. Гапченко О. А. Індивідуальний лексикон особистості як особливе ментальне утворення. Мовні і концептуальні картини світу, 2013. Вип. 46 (1). С. 239–249.
4. Засекіна Л. В., Засекін С. В. Вступ до психолінгвістики: навчальний посібник. Острого: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2002. 168 с.
5. Кубрякова Е. С., Демьянков В. З., Лузина Л. Г., Панкрац Ю. Г. Краткий словарь когнитивных терминов / ред. Е.С. Кубряковой. Москва: Издательство Московского государственного университета, 1996. С. 245.

6. Селіванова О. О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава: Довкілля-К, 2010. 844 с.
7. Brown G. D. A. Cognitive Psychology and Second Language Processing: The Role of Short-term Memory. *Cognitive Processing in Bilinguals*. Amsterdam: North-Holland Elsevier Science Publishers B.V., 1992. P. 105–121.
8. Miller G. A. The magical number seven, plus or minus two: some limits on our capacity for processing information. *Psychological Review*. 1956. № 63. P. 8–97.
9. Van Rensbergen B., Storms G., De Deyne S. Examining assortativity in the mental lexicon: Evidence from word associations. *Psychon Bull Rev*. 2015. Dec;22(6):1717-24. URL: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/25893712> (Last accessed 9.09/2018). DOI: 10.3758/s13423-015-0832-5.

References

(Транслітерація)

1. Borysova N. V. Navchannia anhliiskoi fakhovoi leksyky maibutnix pidprijemstv. [*Suchasni ekonomichni perspektivy v uslovyyakh staloho rozvytku* (22 kvitnia 2011 r.). – Kirovohrad, 2011. S. 199–206 (ukr).
2. Borshchovetska V. D. Kohnityvni osnovy navchannia inshomovnoi fakhovoi leksyky. *Naukovyi visnyk kafedry Yunesko KNLU*. 2014. 29. S. 204–20 (ukr).
3. Hapchenko O. A. Indyvidualnyi leksykon osobystosti yak osoblyve mentalne utvorennia. *Movni i kontseptualni kartyny svitu*. 2013. 46 (1). S. 239–249 (ukr).
4. Zasiakina L. V., Zasiakin S. V. *Vstup do psykholinhvistyky*. Ostroh: Vydavnytstvo Natsionalnoho universytetu «Ostrozka akademiia», 2002. 168 s.
5. Kubryakova E. S. *Kratkyy slovar kohnitivnykh terminov*. Moskva: Yzdatel'stvo Moskovskoho hosudarstvennoho unyversyteta, 1996. S. 245 (rus).
6. Selivanova O. O. *Linhvistychna entsyklopediia*. Poltava: Dovkillia-K, 2010. 844 с. (ukr).
7. Brown G. D. (1992). A. Cognitive Psychology and Second Language Processing: The Role of Short-term Memory. *Cognitive Processing in Bilinguals*. Amsterdam: North-Holland Elsevier Science Publishers B.V., 105–121 (eng).
8. Miller G. A. (1956). The magical number seven, plus or minus two: some limits on our capacity for processing information. *Psychological Review*, 63, 8–97 (eng).
9. Van Rensbergen B., Storms G., De Deyne S. Examining assortativity in the mental lexicon: Evidence from word associations. *Psychon Bull Rev*. 2015. Dec;22(6). URL: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/25893712> (Last accessed 9.09/2018). DOI: 10.3758/s13423-015-0832-5 (eng).

*Статтю рекомендовано до друку
кандидатом педагогічних наук, доцентом
кафедри іноземної філології, перекладу та методики навчання
ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний
університет імені Григорія Сковороди»
Костик Євгенією Володимирівною*

Стаття надійшла до редакції 14 вересня 2018 року

Наталія Борисова

кандидат педагогических наук, доцент, доцент кафедры иностранной
филологии, перевода и методики обучения,
ГВУЗ «Переяслав-Хмельницкий государственный педагогический
университет имени Григория Сковороды»,
ул. Сухомлинского, 30, 08400, г. Переяслав-Хмельницкий, Украина,
natalieborysova@gmail.com

**ОРГАНІЗАЦІЯ МЕНТАЛЬНОГО ЛЕКСИКОНА В ПРОЦЕСІ
ОВЛАДЕННЯ СТУДЕНТАМИ ІНОСТРАННИМИ ЯЗЫКАМИ**

Nataliia Borysova

Ph. D in Pedagogics, Assistant Professor, Assistant Professor at the Chair for
Foreign Philology, Translation and Methods of Education,
SHEE «Pereiaslav-Khmelnytskyi Hryhorii Skovoroda State Pedagogical
University»,
30, Sukhomlynskyi str., Pereiaslav-Khmelnytskyi, Ukraine, 08401
natalieborysova @gmail.com

**ORGANIZATION OF THE MENTAL LEXICON IN THE PROCESS
OF STUDENTS' FOREIGN LANGUAGES LEARNING**